

OSVALD TOOMING

1914—1992

IN MEMORIAM

Küünal loitis, väreles ja kustus. See oli üksainus küünal. Üksainus. Aga meile on jäänud selle küünla soojus, suur, helge inimlik soojus.

Ta oli vaikne inimene ning jäi niiviisi märkamatuks neilegi, kes kirjanikele suuri ja kõlavaid aumnimetusi jagasid. Neid jagati teistele.

Ju peeti loodusemeest, metsameest kirjamehena teisejärguliseks. Ja tõesti — ei ainsatki rida suurtes ega väikestes ajalehtedes temast, kes ta ju alles hiljuti oli meie hulgas. Kas kirjanikel on suled väsinud, et väikestki järelehüüet enam ei mõisteta paberile panna?! Päevalehtedes, mida loevad kõik?

Haljala inimesed ei pidanud teda küll ial teisejärguliseks. Ta oli meie oma kirjanik. Ta oli Haljala looduse parim teadja, kelle lugudest leidsime tihtipeale seda, mida olime looduse vastu eksides korda saatnud. Mitte küll meie isiklikult — kuid ta lood olid kirjutatud valutava südamega ja need jäid meie hinge raskelt vaevama.

Ta oli Haljala looduse südame-

tunnistus. Ta oli see, kes mõistis anda head nõu õpetajatele, kelle mõlkus meeles anda oma õpilastele midagi uudset. Ta oli see, kelle juurde võis oma murega minna iga loodusõber.

Kümmekond viimast aastat ei elanud ta enam oma rohelises majas Haljala keskuse teeristil, kuid me külastasime teda igal ta juubelipäeval ja imestasime siis alati, kuidas olid ta juured Haljala mullas kinni. Me olime väga oodatud külalised. Meil pidid olema kaasas Haljala tänase elu uudised. Abikaasaga koos nimetas ta ükshaaval kõiki Haljala inimesi, keda vähegi teadis ja mäletas — ning me pidime talle rääkima neist kõigist. Meie kaasa viidud külakost — Haljalaga seotud trükised, märgid ja muud — näis tähendavat talle rohkem, kui oleksid tähendanud laual küütlev kuld ja hõbe, kui meil oleks kaasas kulda ja hõbedat.

Ta polnud Haljalas sündinud ega koolis käinud, kuid ta oli Haljala kirjamees. Meie oma kirjamees.

Leelo KALLASTE